

LEK OD SMRTI

Iz „Rapsodije“

Badava si učen i bogat, pobožan i za dušu brineš,
ništa ti pomoći neće ako ne znaš čini i madjije,
veliku nauku nenaписану u noć i ponoć skrivenu.
Sarvo se uz takva znanja može opstati na ovome svetu,
koga je djava uzeo pod svoje od Boga i vlasta njime.

Mo aš znali sve o mrtvima i o njihovom životu,
o svemu onom što oni posle smrti žele i zahtevaju,
kako da se umilostive, kako umire i zadovolje,
da se ne bi ko povampiro i silu za svetu noćinu.
Treba voditi računa o utopljenuku gde mu je mesto,
da ne naveđeš gradobitiju zbog njega ako nesmotren
grob mu iskopaš u groblju a ne u jarku kraj puta
ili mu telo preko polja i lvala nosaš tatošni uprkos.
Odbi basmom pseto koje zavija da ne ostane smrt u kući.
Pazi da se dače prireduju kako zakoni stari to traže,
počev od tajne večere zajedno sa samrtnikom na stolu
pa preko sahrane i pogreba, nedelje i šest nedelja dana,
do polugodišnjice i godišnjice, velike dače samrtničke.
Mrtvima za dušu da se udeluje obilno široke ruke
da bi i tebi drugi udelili, da ti se duša u grobu smri.
Sve što na Ovom Svetu udeliš sve je na Drugom pred tobom.
Ostavljam postu ukopa četredeset dana vode Duši da piše,
jer ona se toliko dana vraća da vidi šta se u kući čini.
Mrtvačeve oči zatvraju najbolje stariim krajcarama,
da otvorene ne povedu drugog koga na Onaj Svet;
a krajcare u potrebe da mrtvi prelaz platí
kad se na skeli bude prevozio iz Života na Drugu Stranu.
Pogače nek se peku i nek se lome, koljiva kavaju,
rakije nek se piju i vino na grobove naleva valjano.
Mrtvome mnogo treba, više no živome, bar za kratko vreme!

Veštice nek se svako boji jer je opaka i podmukla —
dok s tobom razgovara možda rep krije pod suknjom!
Na vratilu jaše i kroz odžak se šeta nesmetano,
u kuću udje da joj se i ne nadas, a napoli neće nikako
dok krv ne popije il oči nekome iz glave.
Djavola otkloni od sebe krstom, i žaračom i svećom,
a najbolje je poprskati se od njega bogojavljenjskom vodom.
Ne udruži se s njime sto puta blaga da ti nudi neizmerna,
jer On će blago dati ali mu Duša treba tvoja za Pakao.
Čuvaj se, On se u crno pseto prerašava il' u mačku,
i ne napušta te sve dok kamen ne bacis za njim u ponoć.
Beži od zova i vretenjača, od suvača i vodenica,
jer tu se On krije zajedno s vešćima i vukodlacima.
Najbolje je da Mu prvi zalogaš uvek bacis Nevidljivom,
jer On ga i tako kraj tvoje trpeze čeka Nenastljivi.

Dodole pospi vodom iz bunara i obdari ih bogato.
Kraljice saslušaj i podaj da pevaju domaćinu i kući.
Korindjaše nipošto ne oteraj na Badnje veče, od sreće su.
Na Vratolomiju ne penji se na dud jer češ vrat skrjeti.
Ognjenu Mariju poštovati i ne raditi njen dan da ne zapali.
Na Todorovu subotu ne ići na sokak posle mraka
čini više ne mogu na čačku da se raspoznaaju potkove,
jer mogu Todorovi konji nevidljivi da te pogaze.
Sklanjati se daleko ispred tatoša što oblake vode,
jer živ čovek vjih ne sme videti a da ne umre,
a oni ti izgledaju ko svaki, samo što oči nemaju.

Stupaj uvek polako i oprezno na svakom koraku
jer nema tog mesta na zemlji gde čini ne postoje,
a čovek je rođen zato da nagazi što mu je spremljeno —
nečisti su preplavili sve staze života i smrti.
Na Lazarevu subotu uzmi i ti klepetušu uveče
da isteraš Lazarice iz sela — vile opasne pakosne —
jer ako zanoće u selu ne zna se ujutro šta će biti.

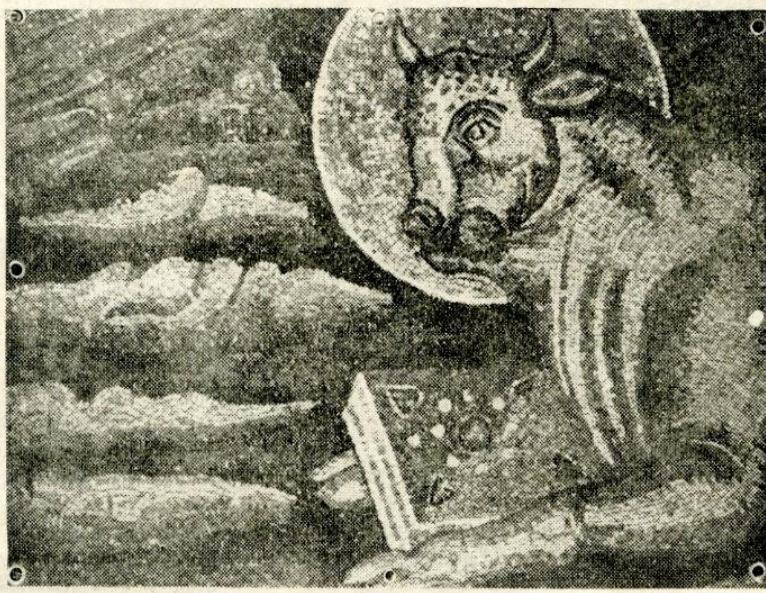
Od svake bolesti bajati bogojavljenjskom, ona je sveta,
od uroka je dobra kao i protiv protisli i ukvare.
Od krajnjaša je dosta protirati popljuvanim prstima
i odvajati mrmlijajući, ne glasno da te vile ne čuju:
„Krajnik trljam da sane, danak molim da svane.
Sad zvezde i žljezde, ujutro ni zvezde ni žljezde!“
Kad trbuš bole lonča se meće sa svećom i bajanjem.
Kad srce tišti uglevlje se gasi, pa vodu popiti.
Od svake bolesti najbolji je lek, to upamtiti,
skriti se na vreme od uroklijivog pogleda i očiju.
Najbolje je za svagda utvrditi veliku istinu:
od Smrti leka nema.

Kad pišeš il jedeš što, prvo pogledaj dobro
da ti nisu skuvali krilo od slepog miša
kojim ti devojka vid oduzima da ideš ko slep za njom.
A ako ti hoćeš nja da dobiješ za vjek vjekov,
uzmi samo lonča prazno, stani na raskrsće u ponoć,
i govor, ne akrećuti se ni na jednu stranu:
„Ne okrećem se ni na peti ni na planeti,
već samo na tvojoj ludoj pameti!“

Kad sve to uredno ispunjavaš
živečeš srećan i zadovoljan
sve dok ne umreš!
(U grob tvoj nikо mesto tebe leći neće!).

Ravenški mозаик

S. APOLLINARE NUOVO: SYMBOL JEVANDJELISTE LUKE

„Bilo da se svetlost ovde rođila,
bilo da je zarobljena, ovde ona
vlada slobodno“ (Nepoznati latinski pesnik).

U Jugoslaviji, u vremenu od septembra ove godine do januara 1956, video je Beograd odnosno videće Ljubljana, Zagreb, Skopje izložbu izvanrednih kopija ravenskih mozaika.

Ravena je jedini grad na svetu koji čuva toliki broj zidnih mozaika. Sve umetničke tvořevine koje krase ravenske hramove nastale su u V i VI veku tj. u periodu zlatnog doba ovog italijanskog grada na Jadranu.

„Sa ovih mozaičkih površina, sastavljenih od emalja, stakla, mermara, a ponekad i od se-defa, zrači blesak zlata, sjaj srebra, sevanje granatno crvenih, smaragdno zelenih, nežno treperenje plavih i šapat belih boja... Svetlost, boja i ritam u svom nerazdvojnom jedinstvu doprinose da revenski mozaici dobijaju novi, tipičan karakter, tj. da preobražavaju prostor i čine arhitekturu nestvarnom pomoću velikih obojenih površina, koje stvaraju neku vrstu neosetne atmosfere, koja se menja sa svakom promenom svetlosti.“ (Djuzepe Bovini)